

3.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o języku polskim

Podstawowe informacje:

Numer druku sejmowego: **2074**

Data wniesienia projektu: **24 lutego 2022 r.**

Etap: **skierowano do I czytania w Komisjach**

Przydzielona komisja: **Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży**

Wnoszący: **Grupa posłów**

Opis projektu (Kancelaria Sejmu): projekt dotyczy umożliwienia przeprowadzenia egzaminu z języka polskiego jako obcego w trybie zdalnym przy użyciu systemu informatycznego.

Zmieniane ustawy:

1. ustawa z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim

Opis proponowanych rozwiązań prawnych (redakcja):

Podstawowym założeniem projektu jest umożliwienie przeprowadzania egzaminów certyfikacyjnych z języka polskiego dla obywateli w trybie zdalnym przy użyciu systemu teleinformatycznego oprócz obowiązującego już obecnie trybu stacjonarnego. Kompetencję do ustalenia szczegółowych warunków trybu i sposobu egzaminów proponuje się przekazać ministrowi właściwemu do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania.

Projektodawca powołuje się na fakt, iż liczba osób chcących przystępować do egzaminu certyfikacyjnego z języka polskiego już obecnie znacznie przekracza pierwotne oczekiwania, a do tego co roku wzrasta. Z tego powodu obowiązująca organizacja egzaminu przewidująca cztery sesje stacjonarne w roku nie jest w ocenie autorów projektu wystarczająca i konieczne jest wprowadzenie możliwości przeprowadzania egzaminu również w formie zdalnej.

Proponowany termin wejścia w życie ustawy to 14 dzień następujący po dniu jej ogłoszenia.

Uzasadnienie projektu:

Założenia, które legły u podstaw systemu certyfikacji znajomości języka polskiego, przewidywały zainteresowanie na poziomie około 3 000 osób rocznie. Tymczasem obecnie liczba osób, które chcą przystąpić do egzaminu, jest znacznie wyższa. Według szacunków Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego roczne zapotrzebowanie na certyfikaty znajomości języka polskiego wynosi ok. 20 000 rocznie i wykazuje tendencję rosnącą.

Aktualnie do jednej sesji egzaminacyjnej podchodzi ponad 3 tys. zdających. Rocznie organizowane są cztery sesje, co jednak nie jest wystarczające dla pokrycia potrzeb wszystkich zainteresowanych. Według danych Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA): w roku 2016 liczba zdających wyniosła 1111, w 2017 r. były to już 2803 osoby, w 2018 r. - 5122, w 2019 r. - 7440, w 2020 r. - 6498 (spadek wynikający z pandemii), w 2021 r. (dane z prognozy) - 12300.

Rozwiązaniem, które pozwoli na stworzenie wszystkim zainteresowanym możliwości przystąpienia do egzaminu, jest wprowadzenie formy zdalnej. Zgodnie z informacjami przekazanymi przez NAWA wersja on-line egzaminu została już przygotowana, a w połowie 2021 r. odbył się pilotaż, którego wyniki są satysfakcjonujące. Wprowadzenie w życie zdalnej formy zdawania egzaminu powstrzymuje tylko brak nowelizacji ustawy, gdyż obecnie obowiązujące przepisy nie przewidują takiej możliwości.

Sytuacja, w której wiele osób nie może przystąpić do egzaminu z języka narodowego, wpływa niekorzystnie na wizerunek Polski. Stanowi barierę dla osób pochodzenia polskiego, które starają się o obywatelstwo, ale także utrudnia podjęcie pracy tym, którzy mogliby zasilić nasz rynek, np. lekarze, służby medyczne. Jest to również marnotrawstwo, ponieważ z jednej strony Polska traci wpływy z opłat, które wniosłyby osoby przystępujące do egzaminu, a z drugiej nie korzysta z opracowanego i przetestowanego już programu do zdalnego egzaminowania, na który zostały wydatkowane środki

publiczne.

Zgodnie z projektowaną zmianą art. 11i ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego i nauki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania obowiązany będzie do określenia w drodze rozporządzenia szczegółowych warunków, sposobu i trybu przeprowadzania egzaminów przeprowadzanych w trybie zdalnym przy użyciu systemu informatycznego. Przedmiotowe rozporządzenie określać powinno w szczególności sposób dokonywania oceny egzaminów prowadzonych w trybie zdalnymi oraz przewidywać warunki techniczne, które musi spełniać system teleinformatyczny przy pomocy którego egzaminy zdalne będą przeprowadzane. Ww. akt wykonawczy powinien określić także warunki dotyczące bezpiecznego przesyłu i weryfikacji danych oraz informacji przekazywanych przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego.

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na budżet państwa oraz sytuację mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.